

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อร่วมสมัยที่หลากหลายในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกันโดยที่วัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นไทยไม่สามารถแสดงงบทบาทที่ชัดเจนขณะเดียวกัน สังคมไทยก็เผชิญกับความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสะท้อนได้จากคนในสังคม มีความถี่ในการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากขึ้นทั้งปัญหารอบครัว การแย่งชิงทรัพยากรระหว่างชุมชนและความคิดเห็นที่แตกต่างทางการเมือง ขณะที่กระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาได้ไม่เต็มที่ ผู้ที่ใช้ความรุนแรงมักขาดความยับยั้งชั่งใจ มีพฤติกรรมเดิมแบบหรืออาจเกิดจาก การเลี้ยงดูที่ขาดการใช้เหตุใช้ผล ขาดความเอื้อเพื่อ เอื้ออาทร ส่งผลให้ความมีคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคมลดลง (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ทั้งยังเป็นขุคแห่งข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ได้แก่ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การศึกษา และการคุณภาพ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนและสังคม (วรรณพัต บรรจุลสุนธร. 2549 : 11) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและกระแสโลกาภิวัตน์ มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมที่ดีงาม ส่งผลให้สังคมไทย มีความเป็นวัฒนธรรม พฤติกรรมของคนในสังคมเปลี่ยนแปลง ให้ความสำคัญกับศีลธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงามลดลง ทั้งการดำรงชีวิตประจำวัน การใช้ชีวิตและความตั้งใจที่ดี นุ่มนวล รายได้เพื่อสนับสนุนความต้องการ การซ่อมแซมหรือซ่อมแซมภัย กัน ทำให้คนไทยขาดความสามัคคี ขาดการเคารพสิทธิผู้อื่น เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกัน ทำให้คนไทยขาดความสามัคคี ขาดการเคารพสิทธิผู้อื่น และการยึดถือประยุทธ์ส่วนรวมส่งผลต่อวิถีชีวิตคนไทยทั้งระดับครอบครัว ชุมชนและประเทศส่งผลให้เกิดปัญหาเด็กและเยาวชนทั้งในเมืองและในชุมชนท่องถิ่น การจัดการความรู้ในท้องถิ่นถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ชุมชนได้ร่วมกลุ่มและสนับสนุนคุณกันเหมือนสภาพกันแฟชั่นหรือโภณบัญร่วมกันเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ ธรรมชาติ หน่วยงานองค์กร สถานประกอบการ ชุมชนและสังคมต่อไป เปรียบเสมือนผู้เรียน ผู้สอน ได้ร่วมกันศึกษา ค้นคว้าหาความรู้หรือเรื่องที่สนใจร่วมกันจากแหล่งเรียนรู้ทั้งที่เป็นธรรมชาติที่มนุษย์สร้างขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและเป้าหมายสูงสุดของการจัดการความรู้ คือ การพัฒนาตนพัฒนาคน ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นชุมชนในที่ทำงาน โดยดำเนินการจัดการความรู้ร่วมกัน มีชุดความรู้ของตนเองที่ร่วมกันสร้างเอง ใช้่องตลอดเวลา การจัดการความรู้เป็นทักษะชีวิตประมาณร้อยละ 80-90 เป็นทฤษฎีเพียงร้อยละ 10 -20 ดังนั้นการจัดการความรู้จึงเป็นสิ่งที่เรียนรู้ด้วยวิธีการฟัง การอ่าน การเล่าเรื่อง การลงมือฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง (วิชาณ พานิช. 2548 : 5) ซึ่งการเรียนรู้และปัจจัยที่เกื้อหนุน การลงมือฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง (วิชาณ พานิช. 2548 : 5) ซึ่งการเรียนรู้และปัจจัยที่เกื้อหนุน ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การพัฒนาที่มั่นคงและยั่งยืนด้วยการพัฒนา ความรู้ระหว่างภูมิปัญญาท่องถิ่นกับวิทยาการสมัยใหม่เข้าด้วยกัน โดยการนำภูมิปัญญาท่องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาระบวนการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและใกล้ชิดกับตัวผู้เรียนซึ่งส่งผลให้การเรียนรู้นี้มีความหมาย ต่อผู้เรียนและจะต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์ต่อวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียน (กรมวิชาการ. 2539 : 3)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 – 2559) ได้ชี้ให้เห็นถึง ความจำเป็นในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับ ทุกกลุ่มทุกวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและองค์ความรู้ใหม่ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ของท้องถิ่นทั้งจากผู้รู้ ประษฐ ชาวบ้านและชั้นนำ มีการวิจัยเชิงประจักษ์ของชุมชน การจัดการองค์ความรู้ในชุมชนอย่างเป็น ระบบควบคู่กับการพัฒนาทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้อีกด้วย แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง แนวทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สร้างสรรค์ความรู้ทางด้านวิชาการซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 7 ที่ว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกรักการเมือง การปกครอง ที่ดี ที่สุด ที่ส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ ในระบอบประชาธิบุตรไทยอันมีพระมหาภักดิ์รัชกาลปัจจุบันเป็นประมุข รักษาด้วยความรักและสั่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เติมภาค มีความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และหักดิ่รักความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย รักษาด้วยความรักและสั่งเสริมสิทธิ หน้าที่ ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท่องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสำคัญ

ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเด็กๆ ที่ตนเอง มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึงคนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ไฟรุ้งและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและมาตรฐาน 15 (3) กล่าวว่า การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ตามศักยภาพ ตามความพร้อมและโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ ให้มีการเทียบโภคผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นักกระบวนการ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงาน รวมทั้ง มาตรา 29 ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ตั้งแต่เริ่มความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการสำรวจหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเด็กสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งให้วิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาระหว่างชุมชนกับผู้เรียน ด้วยการจัดการความรู้และให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการพัฒนาทักษะชีวิตจากสภาพจริงในแหล่งเรียนรู้ที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนกับภูมิปัญญาท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 4 - 6)

ชุมชนบ้านอุปราช ดำเนินการทำส่องคอกัน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้ตัวเมืองจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งอยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 10 กิโลเมตร ประกอบด้วยครัวเรือน 160 ครัวเรือน ประชากรประมาณ 732 คน ประกอบด้วยประชากรในวัยผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 20 ผู้ใหญ่ (วัยทำงาน) คิดเป็นร้อยละ 40 วัยรุ่นคิดเป็นร้อยละ 15 วัยเด็กคิดเป็นร้อยละ 25 อาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพเกษตรกรรมทำนาและปลูกผักคิดเป็นร้อยละ 75 หัตถกรรมทอสืบทอดคิดเป็นร้อยละ 7 อุตสาหกรรมขนาดเล็กภายในครัวเรือน (โรงงานทำขนมจีน) คิดเป็นร้อยละ 2 และปศุสัตว์เลี้ยงไก่ (CP) คิดเป็นร้อยละ 6 และรับจ้างทั่วไปในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ศูนย์มิชชั่น โรงงานน้ำตาลวังน้ำ洋 คิดเป็นร้อยละ 10

การดำเนินชีวิตของคนในชุมชนบ้านอุปราชซึ่งมีสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยมีรากฐานทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มคนในภาคอีสาน โดยที่ผู้คนส่วนใหญ่ดำรงชีวิตด้วยวิถีเกษตรกรรม คือ ทำไร่ ทำนา ทำสวนและเลี้ยงสัตว์อยู่กับธรรมชาติอย่างเรียบง่าย (บุญนาค ตีวุฒิ. 2546 : 1) และจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ พบร่วม

เด็กและเยาวชนในชุมชนอุปราชใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์กับชีวิตประจำวัน เช่น การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายสูงส่งผลให้เกิดการลักษณะ ติดยาเสพติดและเด็กวัยรุ่น สาเหตุเกิดจากการเลี้ยงดูแบบตามใจให้ความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต และปล่อยให้เด็กๆ โทรศัพท์มือถือเป็นตัวแบบเครื่องมือสื่อสารในการดำเนินชีวิต ไม่มีแหล่งเรียนรู้ และผู้ใหญ่ที่เป็นต้นแบบที่ดีในการพัฒนาทักษะชีวิต (สุกัญญา สมบัติตรา. 2554 : สัมภาษณ์)

การพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนชุมชนบ้านอุปราช โดยผ่านอัตลักษณ์ของชุมชนเป็นการพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในชุมชน เพราะทักษะชีวิตถือเป็นทักษะที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กและเยาวชนที่จะช่วยให้สามารถเชี่ยวชาญและรับมือกับปัญหาต่างๆ ในสังคมปัจจุบัน ได้ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายภูมิปัญญาท่องถิ่นอันเป็นอัตลักษณ์ที่สืบทอดกันมายาวนานของชุมชนบ้านอุปราชที่ต้องสูญหายไป เพื่อเป็นการอนุรักษ์ให้อยู่คู่กับชุมชนบ้านอุปราชต่อไปจนนี้เจ้มามาถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลังได้เรียนรู้เพื่อไม่ให้ภูมิปัญญาสูญหายไปจากห้องถิ่นเมื่อสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นผู้วัยรุ่นจึงเล็งเห็นความสำคัญของอัตลักษณ์ในชุมชนและสนใจที่จะสืบกันสำราญเพื่อหาอัตลักษณ์ที่ดีงามของชุมชนบ้านอุปราชแล้วนำไปอนุรักษ์และถ่ายทอดเป็นบทเรียนในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในชุมชนบ้านอุปราช โดยผู้วัยรุ่นและชุมชนร่วมกันพัฒนาออกแบบสร้างชุดความรู้ที่ได้จากแหล่งเรียนรู้ของภูมิปัญญาท่องถิ่นในชุมชนไปใช้ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนผ่านอัตลักษณ์ชุมชนบ้านอุปราช เพื่อที่จะให้สามารถพัฒนาและเป็นพื้นฐานเพื่อต่อยอดในการประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่บ้านอุปราชจึงสนใจในประเด็นเกี่ยวกับการใช้กระบวนการเรียนรู้อัตลักษณ์ของชุมชนในการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชน โดยถือเป็นการเรียนรู้ภูมิปัญญาท่องถิ่นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยให้มีส่วนร่วมในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และเข้าถึงการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ทำให้ภูมิปัญญาท่องถิ่นมีการถ่ายทอดองค์ความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีชีวิตของคนในชุมชนจนเกิดองค์ความรู้ เกิดอาชีพทั้งยังเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนและเพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้และสืบสานภูมิปัญญา จึงได้ดำเนินการศึกษาพื้นที่ชุมชนบ้านอุปราชในเรื่องอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อที่จะทำการศึกษา วิจัยและพัฒนาต่อไป

คำนำมวจัย

1. อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านอุปราชที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนมีสิ่งใดบ้าง
2. กิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาทักษะชีวิตผ่านอัตลักษณ์ชุมชนบ้านอุปราชจะต้องเป็นอย่างไร
3. พฤติกรรมด้านทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนชุมชนบ้านอุปราชที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านอัตลักษณ์ชุมชนเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนชุมชนบ้านอุปราช
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในการพัฒนาทักษะชีวิตผ่านอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านอุปราช
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนชุมชนบ้านอุปราชหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านอัตลักษณ์ชุมชน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย
  - 1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กและเยาวชน 20 คนที่อยู่ในระบบการศึกษาที่มีอายุระหว่าง 7 – 15 ปีที่มีความสนใจอย่างมากที่จะสืบสานอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านอุปราช
  - 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ 10 คน ได้มาโดยกระบวนการกรองการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่
    - 1.2.1 นางสุกันยา สมบติตรา ผู้นำชุมชน
    - 1.2.2 นางยุรี มาลาหอม ครู
    - 1.2.3 นางทองพูน พินวน ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำเหมือง
    - 1.2.4 นางซึ่ยม บุญพิมพ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำเหมือง
    - 1.2.5 นายบุญจันทร์ บำรุง ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการทำเดือ

- 1.2.6 นายเดิส สุขอย ภูมิปัญญาห้องถินด้านการทำนา
- 1.2.7 นางสุพิน สมบัติตรา ภูมิปัญญาห้องถินด้านการเลี้ยงไก่ซีฟី
- 1.2.8 นายสุพจน์ เสนา ภูมิปัญญาห้องถินด้านการปลูกผักปลอดสารพิษ
- 1.2.9 นางนิภา สุคชา ผู้ปลูกครอง
- 1.2.10 นายเพพศุภโชค ศรีเสนา ผู้ปลูกครอง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้อัตลักษณ์ในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนชุมชนบ้านอุปราชรังนี้ใช้เนื้อหาทักษะชีวิต ซึ่งถือเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลและสามารถเข้าใจและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม โดยมีการพัฒนาทักษะชีวิต 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและทักษะการเข้าใจผู้อื่น โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในชุมชน

3. ขอบเขตพื้นที่ด้านการวิจัย

บ้านอุปราช ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 – เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการคิดแก้ไขปัญหาด้วยกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และสามารถเข้าใจและสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

เด็กและเยาวชน หมายถึง เด็กและเยาวชนในชุมชนบ้านอุปราช ที่มีอายุ 7 – 15 ปี ที่มีความสนใจอย่างที่จะศึกษาอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านอุปราช ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

อัตลักษณ์ของชุมชนบ้านอุปราช หมายถึง อาชีพการดำเนินวิถีชีวิตที่มีคุณลักษณะ เกาะพะอันเป็นภูมิปัญญาที่โศกเด่นและสืบทอดกันมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันซึ่งเป็น ลักษณะเฉพาะของชุมชนบ้านอุปราช ที่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในการดำรงชีวิตเพื่อความอยู่รอด และสร้างรายได้ให้กับชุมชน

องค์ความรู้ในห้องถิน หมายถึง ความรู้ในห้องถินที่สร้าง สั่งสมด้วยประสบการณ์ ของภูมิปัญญาห้องถินของบ้านอุปราช ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ภูมิปัญญาห้องถิน หมายถึง บุคคลผู้มีความรอบรู้ทางด้านภูมิปัญญาห้องถินของ บ้านอุปราช ตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการเรื่องน้ำฯ ที่ได้สั่งสมความรู้และประสบการณ์นานา ซึ่งเป็นที่ยอมรับ ของคนทั่วไปและยังเป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองให้กับผู้อื่นได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะชีวิตผ่านอัตลักษณ์ชุมชนบ้าน อุปราช
2. ชุมชนได้ตระหนักร่วมกันและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาทักษะชีวิต ของเด็กและเยาวชนในการสืบสานอัตลักษณ์ชุมชนบ้านอุปราช
3. ผู้วัยรุ่นได้แนวทางและองค์ความรู้ในการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนในชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY